

- In archieftijdschriften gelezen
- Digitale informatie en kennismanagement
- Haal rendement uit recordsmanagement
- Tijdschrift voor 'webbibliothecaris'
- Onderzoeksmethoden voor de informatiesector

In archieftijdschriften gelezen, 2007, aflevering 4

Dit overzicht kende tot nog toe twee 'blinde vlekken': de Scandinavisch-Noord-Europese archiefwereld en de Slavische en Oost-Europese archiefpublicaties. Het is immers niet gemakkelijk om collega's te vinden die voldoende kennis hebben van de talen van deze tijdschriften. Dankzij de bereidwillige medewerking van collega Luc Bouva (ADVN-Antwerpen) worden in deze rubriek nu ook Noord-Europese archieftijdschriften doorgenomen. Het gaat om *Nordisk Arkivnyt* (NA), hét archieftijdschrift voor Noord-Europa, en *Arkivmagasinet*, uitgegeven door het Noorse Rijksarchief. Voorts is er nog een bespreking van *Archivaria*, het belangrijke tijdschrift van de Association of Canadian Archivists.

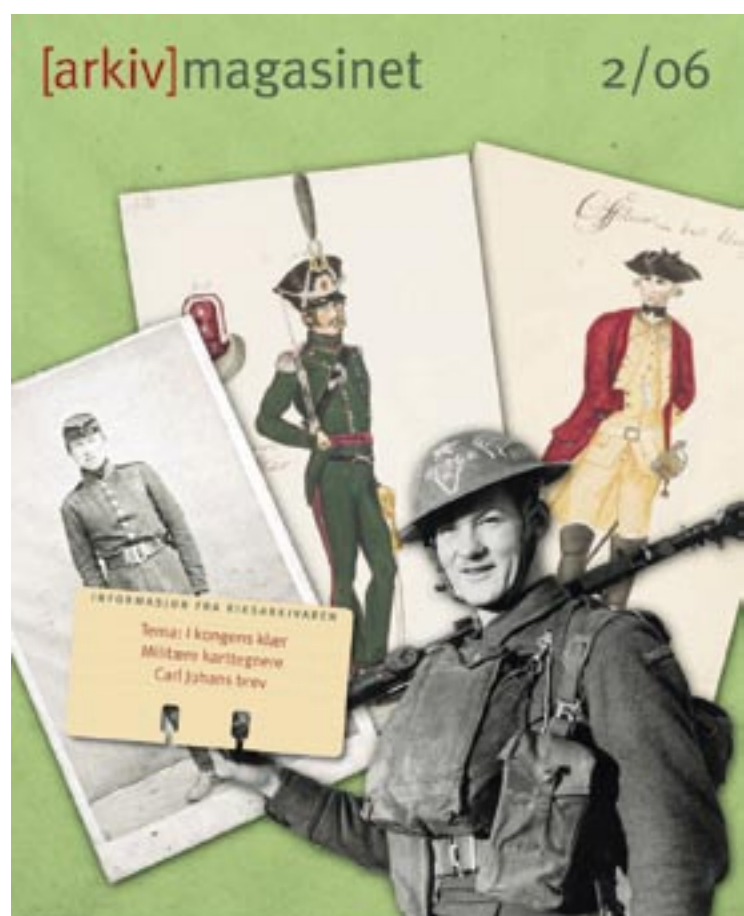
Gustaaf Janssens. Afdelingshoofd Archief van het Koninklijk Paleis. Docent Archivistiek KU Leuven en ManaMa Archivistiek (VUB – KU Leuven – UGent – UAntwerpen).
cap@kppr.be; gustaaaf.janssens@arts.kuleuven.be)

Arkivmagasinet, (2006) - twee afleveringen

Red.: Leif Thingsrud; Uitg.: Riksarkivet, Postboks 4013, Ullevål stadion, N-0806 Oslo (Noorwegen)
ISSN 0801-5449

Aanwezig in de bibliotheek van het ADVN (Antwerpen).

Hoewel uitgegeven door Riksarkivet (het Noorse Algemeen Rijksarchief), is *Arkivmagasinet* het tijdschrift voor het hele Arkivverket (de Archiefdienst). Dat is de overkoepelende naam voor enerzijds Riksarkivet, dat het archief van de centrale overheid en van alle landomvattende overheidsinstellingen bewaart in Oslo, en de acht Statsarkiver (in Hamar, Oslo, Kongsberg, Kristiansand, Stavanger, Bergen, Trondheim en Tromsø), die het archief van de regionale en lokale staatsinstellingen bijhouden. Arkivverket bewaart tevens privaatrechtelijke archieven van bedrijven, organisaties en verenigingen en personen en voert ook toezicht uit op de lokale archieven. Ten slotte omvat de 'Archiefdienst' ook het Sámi Arkiv / Samisk Arkiv (Samisch Archief) dat in 2005



Het soldatenleven als hoofdthema van *Arkivmagasinet* (2006) 2.

werd opgericht voor de bewaring van de privaatrechtelijke archieven van de Samische volksgroep in Noorwegen (en het archief van de gemeente Kautokeino, waar de archiefinstelling gevestigd is). Arkivverket is een dienst bij het Ministerie van Cultuur en staat onder leiding van de riksarkivar (de algemeen rijksarchivaris), die tegelijk hoofd is van de Archiefdienst en van het Algemeen Rijksarchief.

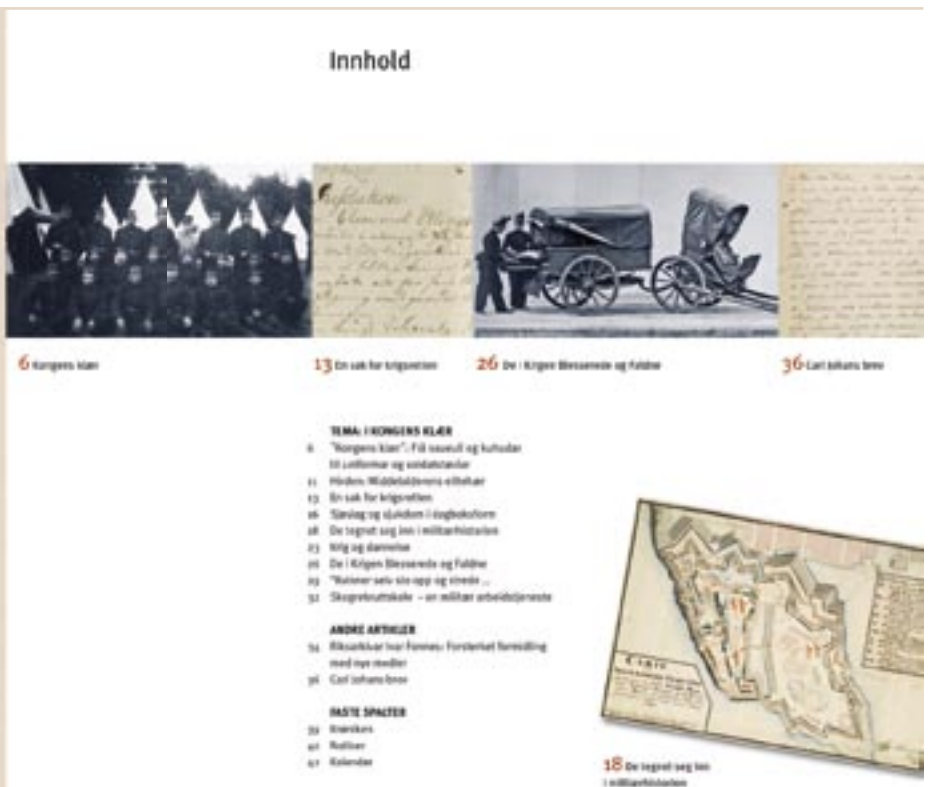
Het leeuwendeel van elk nummer van *Arkivmagasinet* bestaat uit een Noors historisch thema, dat verschillende auteurs vanuit diverse invalshoeken belichten, vaak vertrekkend van een document of een dossier in het rijksarchief.

Nummer 1 draait rond *kirkebøker* (parochieregisters), met onder meer een bijdrage over Kyrre, een standaard ontwikkeld door het rijksarchief voor de registratie van parochieregisters in Digitalarkivet (cf. *infra*, de bespreking van *Nordisk Arkivnyt*) (Bente Kopperdal Hervik, *Kyrre-standard for registrering av kyrkjebøker i Noreg*, (2006) 1; p. 21); in nummer 2 vormt het soldatenleven het hoofdthema. In het eerste nummer wordt ook de afscheidnemende Noorse algemeen rijksarchivaris John Herstad geïnterviewd (Nils Johan Stoa, *En riksarkivar trer tilbake*, (2006) 1; p. 33-36). Hij benadrukt de neutrale en objectieve rol die de archiefinstellingen in de maatschappij moeten spelen. In het tweede nummer is het de beurt aan zijn opvolger, Ivar Fønnes (Leif Thingstad, *Riksarkivar Ivar Fønnes: Forsterket formidling ved nye medier*, (2006) 2; p. 34-35). Die is gespecialiseerd in de Nieuwste Tijden en vooral bekend voor zijn werk rond digitalisering van archief (waarmee hij al begonnen was in de jaren 1960). Na enkele jaren als assistent en docent aan de universiteit, begon hij in 1983, als leider van de pas opgerichte afdeling automatisering, zijn carrière bij het Rijksarchief. Die bevat nagenoeg alle sporten op de ladder, wat maakte dat hij op 62-jarige leeftijd in functie trad als riksarkivar. Fønnes wil bijzondere aandacht voor de uitbouw van het contact met de gebruiker (academici, heemkundigen, genealogen, journalisten...) (o.a. langs de scholen) en de versterking van de evolutie naar de nieuwe media (digitalisering), onder andere door de koppeling tussen netcatalogi en gedigitaliseerd materiaal. De uitdaging bij dat laatste is tred te houden met de ontwikkelingen bij de elektronische archiefvorming. Voor de nieuwe algemeen rijksarchivaris moet Arkiverket bovendien

voor ogen houden dat het enerzijds een wettelijk omschreven taak heeft als bewaarder van de bestuursdocumenten, maar dat het anderzijds ook een cultureel instituut is. Voor dat laatste aspect is Fønnes voorstander van een intensere samenwerking met de twee andere actoren in de 'historische informatiesector', bibliotheken en musea, met inachtneming van ieders specifieke uitgangspunt (voor archiefinstellingen dus de vorming van het materiaal).

Zoals blijkt uit een bijdrage in de rubriek *Notiser* (Notities) in het tweede nummer (*Arkivsenter i Trondheim. Tre arkiv og et bibliotek under et tak*, (2006) 2; p. 40), werd die laatste beleids optie al deels verwezenlijkt in het pas opgerichte Arkivsenter (hier zou dat nu wellicht 'erfgoedcentrum' gedoopt worden) in Trondheim (de tweede grootste stad van Noorwegen). Het bevat drie archieven en één bibliotheek: het Statsarkiv (het stadsarchief), het gewestelijk archief voor Trøndelag (d.i. een historisch landschap, nu verdeeld over twee provincies), naast de *spesialsamlinger* (bijzondere collecties) van de Universiteitsbibliotheek van Trondheim. Deze vier instellingen delen dezelfde leeszaal, naast alle faciliteiten voor de gebruiker (zoals een café). Ook de musea uit Trondheim tonen interesse voor deelname aan deze 'cultuurbunker' (de bijnaam verwijst naar de tijdens de Tweede Wereldoorlog door de Duitse bezetter gebouwde bunker Dora waarin het Arkivsenter gehuisvest is). Een andere 'notitie' betreft het onderzoek naar het gebruik van archief voor de eindverhandelingen van studenten geschiedenis aan de universiteit van Oslo van 1908 tot 2004. Dat leverde soms verrassende resultaten op (Øyvind Ødegaard, *Historiestudentenes bruk av utrykte arkivkilder*, (2006) 1;

Inhoud van Arkivmagasinet (2006) 2.



p. 40-41): zo bleek er meer privaatrechtelijk dan openbaar archief te zijn geraadpleegd, terwijl gemeentearchieven nauwelijks gebruikt werden. Nochtans werden van overheidswege traditioneel veel meer middelen vrijgemaakt voor staats- en gemeentearchief. De gebruikte privaatrechtelijke archieven bevonden zich voor de helft in archiefinstellingen (vooral het algemeen rijksarchief en het archief van de arbeidersbeweging), voor een kwart nog in privéhanden en de rest in bibliotheken (16%, vooral de nationale bibliotheek), musea (9%) en instellingen (1,5%). Een andere bevinding was dat sommige belangrijke archieven (zoals dat van het Hof) nauwelijks of niet geraadpleegd werden.

Er zijn nog twee andere redactionele rubrieken: naast *Kalender* is er *Krøniken* ('De kroniek'), met uittreksels uit ambtelijke publicaties van 200 en 100 jaar geleden, uiteraard telkens bewaard in het rijksarchief.

In de boekenrubriek Boknytt wordt in het eerste nummer een publicatieroom van het rijksarchief voorgesteld (*Bokserie om Riksarkivet og statsarkivene*, (2006) 1; p. 44). Elke instelling (Riksarkivet + de acht Statsarkiver) neemt één boekje voor haar rekening, met telkens 26 verhalen gebaseerd op een document uit de collectie. Alweer een bijdrage tot de al goed uitgebouwde publiekswerking van het archiefwezen in Noorwegen (cf. ook de 'lezersontmoetingen' van het algemeen rijksarchief: *Brukermøte i Riksarkivet*, (2006) 1; p. 45).

Ten slotte willen we een bijdrage die enige 'archivalische emotie' verraadt, niet onvermeld laten. Een vorser droeg een belangrijk archief over betreffende Karl Johan, koning van Zweden-Noorwegen van 1818 tot 1844, waarin onder meer negen brieven van de vorst aan zijn stadhouder in Noorwegen (Carl Emil Vogt, *Carl Johans brev*, (2006) 2; p. 36-38). De stukken bevonden zich in het archief van de bekende Noorse historicus Yngvar Nielsen (1843-1916). De auteur beschrijft hoe hij de geschiedenis van het archief, dat hem was aangeboden, probeerde te achterhalen, de schok toen hem de historisch-archivalische waarde van de inhoud begon te dagen en zijn daaropvolgende onderzoek om te kunnen bevestigen of de stukken wel degelijk uniek zijn.

De inhoud en de vorm van *Arkivmagasinet* stroken zeker met het missionstatement van de redactie, namelijk de interesse voor en het gebruik van archief stimuleren bij een breed historisch geïnteresseerd publiek, daarbij richtinggevend zijn en het debat daarover initiëren. Met een oplage van 3.200 exemplaren en een jaarabonnement (3 nummers van telkens circa 45 bladzijden - in 2006 verschenen er echter slechts twee nummers) voor 100 NoK / circa 12 euro of 40 NoK (circa 5 euro) per nummer, het gebruik van beknopte bijdragen en (kleur)rijke illustraties en met een vakkundig opzet (waardoor het blad zowat het midden houdt tussen een vaktijdschrift als *Bibliotheek & archiefgids* en populairiserende publicaties die rond de Erfgoeddag verspreid worden), lijken de voorwaarden voor succes aanwezig te zijn. (Luc Boeva).

Archivaria: the Journal of the Association of Canadian Archivists, nrs. 59 (Spring 2005), 60 (Fall 2005), 61 (Spring 2006).

Uitg.: Association of Canadian Archivists, P.O. Box 2596, Station D, Ottawa, ON K1P5W6.
ISSN 0318-6954

Raadpleegbaar in de bibliotheek van het Algemeen Rijksarchief te Brussel.

Archivaria 59 is een themanummer gewijd aan de archivalische discipline in Québec. Carol Couture schetst de evolutie van de archiefwetenschap in Quebec aan de hand van zeven sleutelmomenten in de periode 1967-1992. Volgens de auteur hebben deze gebeurtenissen de archivaliek in Québec een eigen gezicht gegeven (C. Couture, *Taking Stock: the evolution of archival science in Québec*, nr. 59, p. 27-39). Gilles Héon wijst eveneens op de eigenheid van de archieven in Québec. Zowel voor openbare als voor private archieven fungeren de Archives nationales du Québec als het geheugen van de 'natie' en van de 'homo Quebecensis' (G. Héon, *The Archives nationale du Québec: memory of a nation*, p. 69-81).

De andere artikelen behandelen een ruimer geografisch kader. Carol Couture en Daniel Ducharme analyseren de evolutie van de archiefwetenschap tijdens het laatste decennium. Ze doen dat aan de hand van 38 Engels- en Franstalige artikelen verdeeld over negen onderzoeksgebieden. Hoewel het gezichtsveld van deze bijdrage beperkt is, besluiten Couture en Ducharme dat de wetenschap langzaam vooruitgang boekt en voeling houdt met de praktijk (C. Couture en D. Ducharme, *Research in archival science: a status report*, p. 41-67). Carol Couture geeft in een andere bijdrage een overzicht inzake waardebeoordeling van archieven, de kernactiviteit bij uitstek van de hedendaagse archivaris. Ze vergelijkt de ontwikkelingen in Duitsland, Groot-Brittannië, de Verenigde Staten en Canada en beschrijft de vijf basisbeginselen (C. Couture, *Archival appraisal: a status report*, p. 83-107). De waardebeoordeling komt eveneens aan bod in de bijdrage van Normand Charbonneau, die door middel van een reeks vragen een procedure ontwikkelde voor de selectie van fotoarchieven. Dit memento vervangt echter niet de kennis, de beoordeling of het voorafgaande onderzoek van de archivaris (N. Charbonneau, *The selection of photographs*, p. 119-138).

Twee Franstalige Canadese archivariissen verdiepen zich in de 'moeilijke' relatie tussen ICT en archiefwetenschap. Sylvain Sénécal wijst op de tegenstrijdigheden tussen het begrip archieffonds en het internet. In een internetomgeving wordt de notie archieffonds gedomineerd door het net. Dit lijkt moeilijk te verzoenen met de archivalische theorie waar de instelling centraal staat. Deze tegenstelling vereist volgens de auteur een nieuw archivalisch denken (S. Sénécal, *The effect of the web on archives*, p. 139-152). Jacques Grimard behandelt het steeds terugkerende probleem van de langetermijnbewaring van elektronische archieven. Hij ziet meerdere oplossingen voor de bewaring van respectie-

velijk de inhoud en de dragers van elektronische archieven: de verandering van drager, gestandaardiseerde formats, de conversie van de data, betere bewaaromstandigheden en onderzoek. De geponeerde migratiestrategie voor elektronische archieven is echter niet sluitend. Minstens even belangrijk is dat maatregelen tijdig en met de juiste expertise worden genomen (J. Grimard, *Managing the long-term preservation of electronic archives or preserving the medium and the message*, p. 153-167).

Archivaria 60 bevat een aantal bijdragen van uiteenzettingen op de First International Conference on the History of Records and Archives (I-Chora). Die vond plaats in Toronto in oktober 2003.

Twee bijdragen richten zich op de juridische context waarin archieven ontstonden. Michelle Light analyseerde de manier waarop de heiligverklaring van Gilbert van Sempringham door paus Innocentius III tussen 1201 en 1203 verliep. Deze gebeurtenis vormde immers een scharniermoment in de machtsstrijd tussen wereldlijke heersers en bisschoppen enerzijds en de paus anderzijds. De discussie werd beslecht in 1234, toen de paus zich het exclusieve recht van heiligverklaring toe-eigende en de beslissing verschoof van het lokale niveau naar Rome. De introductie van onderzoeksprocedures en het verzamelen van schriftelijke bewijsstukken om de authenticiteit van mirakels te bewijzen, impliceerden niet alleen de erkenning van het pauselijke gezag ter zake maar ook de creatie van archieven (M. Light, *Evidence of sanctity: record-keeping and canonization at the turn of the 13th century*, p. 105-123). Peter Horsman onderzocht de invloed van de Franse bezetting op het archiefbeheer bij lokale besturen. Hij kwam via zijn casestudy voor Dordrecht tot het besluit dat er tijdens de periode 1795-1813 niets wijzigde aan de eeuwenoude werking van het stadsbestuur. Indirect was de Franse administratieve invloed niettemin onmiskenbaar. In de loop van de 19de eeuw ruimde privaat initiatief geleidelijk plaats voor publieke organen doordat de lokale overheden diverse maatregelen opgelegd en nieuwe taken toegewezen kregen. Horsman wijst eveneens op de lokale verschillen die vaak toe te schrijven zijn aan de rol van individuen. Hij rondt zijn betoog af met een oproep voor meer casestudies over de invloed van bezettende machten op het archiefbeheer van een land (P.J. Horsman, *A French legacy: the transition from collegiate to bureaucratic record-keeping in Dutch Town, 1800-1900*, p. 125-144).

Zijn Nederlandse collega Eric Ketelaar verricht onderzoek naar de introductie van nieuwe technologieën inzake archiefbeheer in Nederland en Duitsland tussen 1880 en 1930. Hij bevestigt in grote lijnen de bevindingen van JoAnne Yates' *Control through communication: the rise of system in American management* uit 1989. Technologische vernieuwing was geen doel op zich maar zorgde er wel voor dat het kantoor een kruispunt werd van vernieuwing op het vlak van interne communicatie, de (re)productie, de berging en het terugvinden van documenten. Eric Ketelaar meent dat de introductie niet alleen toe te schrijven is aan

toegewijde managers, maar ook aan een netwerk van specialisten inzake archiefbeheer (E. Ketelaar, *'Control through communication' in a comparative perspective*, p. 71-89). Vernieuwing staat ook centraal in de bijdragen van Terry Cook en Tom Nesmith. Cook belicht de voortrekkersrol van Kaye Lamb, de vierde federale Canadese archivaris tussen 1948 en 1969. Lamb constateerde dat niet alleen de archieven maar ook het beroep van archivaris een heuse transformatie onderging. Het stereotiepe beeld van de oude archivaris met witte baard als erfgoedbewaker werd ingeruild voor de proactief, globaal en publieksgericht denkende archivaris met een zware verantwoordelijkheid inzake waardering van archieven. (T. Cook, *An archival revolution: W. Kay Lamb and the transformation of the archival profession*, p. 185-234). Volgens Nesmith leidt de groeiende belangstelling voor geschiedenis tot een hernieuwde aandacht voor tot nog toe ontoegankelijke en weinig bekende archieven. Dit artikel geeft een overzicht van de impact ervan op het werk en het denken van de archivaris. De huidige concepten inzake onder meer waardering, oude orde of fonds lijken onder invloed van het postmodernisme achterhaald en zijn aan een grondige herziening toe. Dit moet uitmonden in een ruimere aandacht voor de context. (T. Nesmith, *Reopening archives: bringing new contextualities into archival theory and practice*, p. 259-274).

Sandra Ferguson analyseert de betekenis van de ondergevalueerde maar alomtegenwoordige postkaart. Vanaf 1870 kende deze bron een sterke opgang en behoorde in brede lagen van de bevolking tot het 'dagelijkse leven'. De postkaart werd de voorbije decennia eerder een academische voetnoot die slechts weinig onderzoekers kon boeien. Ferguson is ervan overtuigd dat de postkaart aan een revival toe is (S. Ferguson, *'A murmur of small voices': on the picture postcard in Academic Research*, p. 167-184).

Archivaria biedt de geïnteresseerde lezer ook niet voor de hand liggende invalshoeken. In nummer 61 brengt Joan M. Schwartz verslag uit van de conferentie Geography and the Political Spaces of Archives, gehouden in New Orleans van 4 tot 8 maart 2003. In haar inleiding op een viertal bijdragen van culturele en historische geografen op dat congres houdt ze een warm pleidooi voor hun aparte kijk op archieven. De geografen onderwerpen diverse archivalische systemen aan culturele kritiek en komen tot de conclusie dat archieven de kristallisatie zijn van macht en kennis en slechts een partieel beeld van de realiteit ophangen. Hun bevindingen – als gebruikers van archieven – kunnen 'kortzichtigheid' bij archivariissen voorkomen (J.M. Schwartz, *'Having new eyes': spaces of archives, landscapes of power*, p. 1-25).

Carolyn Bressey illustreert de visie van Schwarz met het ontbreken van informatie over kleur of etnische afkomst in Britse archieven van de raciaal gesegregeerde Victoriaanse samenleving. (C. Bressey, *Invisible presence: the whitening of the Black Community in the historical imagination of*

British Archives, p. 47-61). Rodney Carter bevestigt de onderbelichting van gemarginaliseerde groepen in archieven. Dit verhindert deze groepen zich een geheugen of geschiedenis te vormen. Het is volgens Carter de plicht van archivariissen deze groepen uit de vergetelheid te halen en in te gaan tegen het eenzijdige beeld dat het establishment ophangt. Hij illustreert zijn betoog met voorbeelden van de archieven van de vrouwen- en homobeweging in Canada. (R.G.S. Carter, *Of things said and unsaid: power, archival silences, and power in silence*, p. 215-233). Laura Miller relateert eveneens het belang van archieven door erop te wijzen dat het slechts toetsstenen zijn bij de vorming van ons geheugen. Ze toont aan dat niet alleen gebeurtenissen maar ook emotionele, tijdelijke en politieke realiteit het individuele en collectieve geheugen beïnvloeden. Anderzijds juicht ze ieder archiefinitiatief toe omdat het individuele getuigenissen zijn die bijdragen tot een collectieve identiteit (L. Miller, *Considering the relationship between memory and archives*, p. 105-126).

In Canada leveren de National Archives of Canada, later de Library and Archives Canada, sinds 1990 belangrijke inspanningen om zogenaamde lacunes te vermijden door een efficiënt selectie- en acquisitiebeleid. Carherine Bailey belicht hierbij de cruciale rol van de Terms and Conditions Workgroup (TCWG) die in 2002-2003 de methodologie inzake macro-waardebepaling vertaalde naar werkinstrumenten zoals richtlijnen en een gebruikersgids. Het TCWG-model bevat inlichtingen over de identificatie, de verplichtingen inzake archiefbeheer, de selectie en de overdracht van archieven en heeft ook oog voor specifieke dragers en beeld- en geluidsarchieven (C. Bailey, *Turning macro-appraisal decisions into archival holdings: crafting function-based terms and conditions for the transfer of archival records*, p. 147-179).

Vragen rijzen er ook over de consultatie van archieven en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer in de toekomst. Malcolm Todd brengt een stand van zaken en meent dat er ons op dit vlak nieuwe uitdagingen wachten door onder meer de snelle ontwikkelingen op technologisch vlak, de globalisering van de handel, de praktijk van 'data sharing' bij overheid of de jurisprudentie. (M. Todd, *Power, identity, integrity, authenticity, and the archives: a comparative study of the application of archival methodologies to contemporary privacy*, p. 181-214). De kwaliteit van het bewaarde archief is dan weer een ander aspect. Meehan wil een eerste aanzet geven tot het debat over bewijskracht. De laatste jaren is het debat in een stroomversnelling gekomen door de opkomst van elektronische archieven. In deze context ontwikkelt ze een archivalisch concept dat naast de relatie tussen archiefstuk en gebeurtenis ook de bewerking duidt (J. Meehan, *Towards an archival concept of evidence*, p. 127-146). (Guy Coppieters).

**Nordisk Arkivnyt,
50 (2006) -
4 afleveringen en een
extra nummer**

Red.: Eiríkur G. Guðmundsson; Uitg. Þjóðskjalasafn Íslands, Laugavegur 162, IS-105 Reykjavík (Ísland). ISSN 05462851
Aanwezig in de bibliotheek van het Algemeen Rijksarchief (Brussel).

In 2006 bestond *Nordisk Arkivnyt* (NA) 50 jaar. Het extra nummer dat bij die gelegenheid werd uitgegeven, biedt onder meer een overzicht van de geschiedenis van het blad (Leon Jespersen, 'att NA nu bör vara en Dam i sin bästa ålder': *Trek af Nordisk Arkivnyts historie 1956-2006*, (2006) extra nr.; p. 3-9). NA spruit voort uit het door het Deense rijksarchief uitgegeven blad *Nyt fra Rigsarkivet* (NfR) (*Nieuws van het Rijksarchief*) dat vanaf de start (1951) ook nieuws over andere Noord-Europese archieven opnam. In 1954 werd besloten dat voortaan telkens één redacteur van elk deelnemend land (Denemarken, Noorwegen, Zweden, Finland en IJsland) informatie zou bezorgen aan de hoofdredacteur van het blad; dat werd ook omgedoopt tot *Nordisk Arkivnyt* (*Noord-Europees Archiefnieuws*; deze Deenstalige titel is dus behouden gebleven). Vanaf 1966 werd het tijdschrift ook financieel gesteund door de vijf landen, die bovendien de afgelopen halve eeuw minstens één hoofdredacteur hebben geleverd. Het blad is volgens Jespersen een wezenlijk bindmiddel gebleken tussen de Noord-Europese archivariissen en bevorderde een gemeenschappelijk 'archiefbewustzijn'. Het historische overzicht eindigt met vragen waar het blad in de toekomst een antwoord op moet vinden. Vroeger was de lezerskring homogener wat betreft de archivalische opleiding, nu zijn er veel meer lezers met een meer uiteenlopende opleiding. Er is zelfs sprake van een kloof tussen, zoals Jespersen het uitdrukt, de 'informatica'- en de 'papieren' archivariissen (die zich telkens verwonderen over de onwetendheid van de andere categorie...). Daarenboven zijn er de nieuwe informatiekkanalen. Moet onder die omstandigheden NA nog op papier gepubliceerd worden of gaat men voortaan digitaal (de website van het tijdschrift werd overigens in 2006 vernieuwd)? Wordt er vastgehouden aan de functie van het blad als Noord-Europees nieuws- en voorlichtingsorgaan of wil men de artikelen beperkt in omvang houden en de onderwerpen generalistisch of comparatief? Een optie die overwogen wordt is om 'moeilijke', uitgebreide artikelen enkel op de website van het tijdschrift te brengen en in NA te volstaan met een verwijzing.

De volgende bijdragen van dit jubileumnummer diepen het historische overzicht uit voor een beperkte periode of gaan





nader in op enkele thema's ervan. Zo beklemtoont John Herstad het belang van het tijdschrift als informatieverstrekker (*Nordisk Arkivnytt som nyhetsorgan*, (2006) extra nr.; p. 14): beter regelmatig een dun nummer met nieuws dan wachten op een dik nummer zonder nieuws, luidt zijn stelling. De geschiedenis van de samenwerking tussen de Noord-Europese archiefdiensten wordt belicht door Jussi Nuortena (*Nordisk samarbete sett ur finländsk synvinkel*, (2006) extra nr.; p. 24-26). In het beleidsplan van de Finse archiefdienst voor 2004-2010 wordt die samenwerking hoog geschat, als benchmarking om de best practices te vinden voor

archiefwetenschappelijk onderzoek, bij de vorming van vorsers en voor de wetenschappelijke publicaties. Overigens werd eerst verondersteld dat de toetreding van Denemarken, Zweden en Finland tot de Europese Unie tot meer samenwerking op Europees niveau zou leiden: conform het spreekwoord 'lika barna leka bäs' ('soortgelijke kinderen spelen het beste samen') is uiteindelijk echter de Noord-Europese coöperatie het meest waardevol en intens gebleven. Die samenwerking neemt verschillende vormen aan. Naast *NA* zijn er de *Nordiska Arkivdagen* (de Noord-Europese Archiefdagen), die overal in het Noorden telkens op de tweede zaterdag van november plaatsvinden, met tijdens oneven jaren overal zoveel mogelijk hetzelfde of een verwant thema. Voorts is er geregeld overleg tussen de rijksarchivarissen, een *Nordisk Arkivakademi* werd opgericht, een 'Noord-Europese Archief Akademie' die de facto bestaat uit seminaries die sinds 1998 rond specifieke onderwerpen gehouden worden; er zijn gemeenschappelijke projecten en bij internationale contacten worden de violen vooraf gelijkgesteld. Bij al die Noord-Europese contacten is er voor Finland wel een probleem: de voertaal is immers Zweeds, Deens en/of Noors (ook in het *NA* worden overigens enkel die drie talen gebruikt: zij zijn zo verwant dat de kennis van één ervan volstaat om het hele blad te lezen). Het is wellicht dan ook geen toeval dat vooral Zweedstalige Finnen met de samenwerking bezig waren (pogingen om in het Fins te tolken bleken te duur, de Finnen spraken sowieso toch Zweeds of "ze zwegen sowieso in alle talen"). Vanaf de jaren 1990 werd echter steeds meer het Engels gehanteerd (zij het niet in *NA*), niet alleen omdat het ook in de rest van de wereld de internationale *lingua franca* werd, maar ook omdat de Baltische landen, vooral Estland, vanaf toen gingen deelnemen aan de Noord-Europese archiefcoöperatie.

Jaargang 2006 telt vier nummers, in het totaal 219 bladzijden die sober en aantrekkelijk gelay-out zijn, met geregeld (vooral – maar niet uitsluitend – zwart-wit) illustraties. De medewerkers van de vijf rijksarchieven krijgen het blad gratis, anderen betalen 21 euro. Als typevoorbeeld van een

'gewoon' nummer van *NA* nemen we de eerste aflevering van de jaargang enigszins in detail door. De bespreking van de voor ons relevante bijdragen in de drie andere nummers van de jaargang wordt daarin verwerkt. Het grootste gedeelte van elk nummer betreft nationale onderwerpen, die per land geordend worden; daarnaast zijn er kleinere rubrieken, met als voornaamste: algemeen Noord-Europees nieuws, informatie over de wereld buiten het Noorden, de voorstelling van een archiefinstelling en een recensierubriek.

De Finse 'sectie' (die in het Zweeds is) begint in het eerste nummer met twee interessante stukken rond de tweede tienjaarlijkse evaluatie (de eerste was in 1995-1996) van de Finse rijksarchieven. Die werd in 2004-2005, op uitnodiging van het Finse ministerie van Onderwijs, uitgevoerd door een internationaal panel van rijksarchivarissen, bestaande uit de Britten Sarah Tyacke (voorzitter) en David Leitch (secretaris), de Noor John Herstad en de Nederlander Eric Ketelaar (Pertti Hakala, *Ombytta rollen!*, (2006) 1; p. 3-6 en Raimo Pohjola, *Internationell evaluering av det finländska arkiverket*, (2006) 1; p. 7-8). De evaluatie betrof de kwaliteit en de externe werking van Arkiverket (de overkoepelende Finse Archiefdienst), de functies, de organisatie, het leiderschap, de diensten, de procedures, het gebruik van de middelen en of er 'waar voor geld' geleverd wordt, de rol van het ministerie en de plaats van het rijksarchief zelf als onderzoeksinstelling en -infrastructuur. De panelleden namen (speciaal voor hen naar het Engels vertaalde) literatuur door, interviewden de betrokkenen en bezochten de instellingen (overigens had het Finse Rijksarchief al vooraf zelf een evaluatie doorgevoerd, in vergelijking met de andere Noord-Europese rijksarchieven). Het rapport, voorgesteld in het volgende nummer (Pertti Hakala, *Varning för digital divide - Internationell evaluering slutförd*, (2006) 2; p. 61-64), waarschuwde voor de ontoereikende reactie van het Rijksarchief op de digitale revolutie in de overheidsadministratie. Er werd tevens aangeraden Arkiverket, als behoeder van het culturele erfgoed, een overkoepelende rol te laten spelen in het nationale acquisitiebeleid en maximum 1.5% van het door de overheid aangemaakte archief te bewaren. Een ander artikel in deze sectie betreft Arkistoalan Ammattiyhdistys (AAY), de Finse vakvereniging voor archivarissen die in 2005 haar 85-jarig bestaan vierde (Tapio Bragge & Pekka Henttonen, *Arkivfackföreningen AAY fyllde 85 år*, (2006) 1; p. 9). In die tijd evolueerde de AAY van een vakbond (die één keer een staking heeft uitgeroepen, in 1947) naar, vanaf de jaren 1960-1970, een belangenvereniging, die een beroepsidentiteit heeft geschapen. De AAY telt momenteel circa 300 leden, waarvan de helft rijksarchivarissen, een kwart archivarissen van privaatrechtelijke instellingen en 15% gemeentearchivarissen. Op een seminarie bij de viering van het jubileum werd de vraag gesteld of de kloof tussen ('historische') archivarissen en (elektronisch) documentbeheerders intussen niet zo groot was geworden dat men niet meer van een zelfde beroep kan spreken... (cf. supra dezelfde gedachte bij Jespersen). In een ander

nummer behandelt een Finse bijdrage de problematiek rond de aankoop van archief, aan de hand van twee casussen uit 2006 (Jussi Nuorteva, *Lönar det sig att köpa arkiv eller dokument?*, (2006) 3; p. 139-141). Het eerste geval betrof brieven uit het archief van de Finse staatsman graaf Carl Erik Mannerheim, hoofdzakelijk over de periode toen Finland in Russische handen kwam na de oorlog van 1808-1809. Het Finse rijksarchief kon een beroep doen op het comité dat door de regering was opgericht ter herdenking van die gebeurtenis, om (voor veel geld) de documenten op een veiling aan te schaffen. Want in principe koopt Arkivverket geen archief. Volgens de auteur lukt het vrij vaak om de bezitters van belangrijke documenten te overtuigen van hun 'nationale plicht' om die aan het Rijksarchief over te dragen. Daarbij kan men volgens de Finse archiefwet de eigenaar in bepaalde omstandigheden (indien het wetenschappelijk onderzoek in het gedrang komt, er gevaar is voor beschadiging of vernietiging of ook nog wanneer het stuk te koop aangeboden wordt) verplichten de stukken tijdelijk aan het archief in bewaring te geven, tot men er ofwel een vergoeding voor geeft of een kopie van maakt. In het tweede geval in 2006 was dat zelfs niet nodig, want de rekeningen die een privépersoon op een rommelmarkt kocht en die tijdens de regeringsperiode van de 'Roden' in Finland begin 1918 opgemaakt waren, bleken overheidsarchief te zijn: daardoor werd er beslag op gelegd voor het Rijksarchief.

In het Zweedse luik (Eva & Henrik Sjögren Zipsane, *Kulturarvspædagogikken og behovet for overblik, forskning og udvikling*, (2006) 1; p. 10-12) wordt een pleidooi gehouden voor samenwerking met musea, de kunstinstituten en de culturele wereld in het algemeen, bij de ontwikkeling van wat men 'archiefpedagogie' noemt. Die discipline deed de laatste vijftien jaar steeds meer opgeld en moet begrepen worden, zo blijkt uit het artikel, als een mengeling van sensibilisering van het grote publiek voor archief en marketingpraktijken (de Vlaamse Erfgoeddag kan wellicht ook onder die noemer geklasseerd worden). Volgens de auteurs moet daarbij vooral het begrip 'authenticiteit' benadrukt worden ("het verleden spreekt direct tot ons") en een detectivegevoel opgeroepen worden bij de (potentiële) gebruikers. Aansluitend vermelden we de aanstelling van de eerste Noorse 'archiefpedagoog' door het provinciaal archief van Vestfold (een initiatief waar volgens de auteur de rijksarchieven met afgunst naar kijken): zij zal vooral in lagere en middelbare scholen actief zijn (Maria Press, *Norges første arkivpedagog på plass*, (2006) 4; p. 172).

Bij de IJslandse bijdragen (in het Deens) is er een pleidooi voor de volgens de auteur wat uit de mode geraakte Noord-Europese samenwerking (Ólafur Ásgeirsson, *His Masters Voice. Norden og Verden*, (2006) 1; p. 15-16). Europa of de wereld worden nu 'cooler' geacht (de auteur spreekt daarmee de bijdrage van Jussi Nuorteva, (supra) wat tegen). In een ander nummer behandelt dezelfde auteur het voorstel van doorgedreven samenwerking van de Nationale Bibliotheek en de Universiteitsbibliotheek met het Rijksarchief (Ólafur Ásgeirsson, *Sammenlægges Nationalarkivet og*

National- og Universitetsbibliotheken i Island?, (2006) 2; p. 79-80): de kritiek van de archiefwereld op deze ingrijpende operatie wijst op het zeer verschillende clientèle en de andersoortige opdracht van de instellingen (iets soortgelijks werd volgens de auteur enkel al in Canada doorgevoerd, ook daar tegen de wil van de betrokkenen in).

In de Deense sectie vinden we het bericht dat de archivalische discussie over het beleid rond selectie (bewaring en vernietiging) weerklank vond in de nationale pers, wat ook in Denemarken zeldzaam genoeg is om hier te rapporteren (Leon Jespersen, *Debat om bevarings- og kassationspolitik*, (2006) 1; p. 25). Er wordt ook een nieuw, voor de overheid(sdiensten) bestemd archiefhandboek voorgesteld, uitgegeven door Statens Arkiver (het Deense rijksarchief) (Mette Hall-Andersen, *Fra Informationer til arkivalier: Statens arkiver har udgivet en ny arkivhåndbog*, (2006) 1; p. 17-19). Deze instelling lanceerde op het internet het databestand Daisy (www.daisy.sa.dk), dat alle verzamelingen van de Deense rijksarchieven wil ontsluiten (Inge Bundsgaard, *Daisy på nettet -daisy.sa.dk*, (2006) 1; p. 20-21). De gegevensbank bevat informatie over de archiefvormer, het archiefbestand en de bewaarplaats. De volgende bijdrage gaat onder de leuze 'verborgen is niet vergeten' nader in op het trefwoordensysteem waarmee het bestand – en dus 335 km Deens rijksarchief over een periode van 700 jaar – ontsloten zou moeten worden (Leon Jespersen, *'Gemt er ikke glem': projekt om struktureret emnesøgning*, (2006) 1; p. 22-24). De vragen gaan enerzijds over wat precies geïndexeerd moet worden, op welk niveau en welke soorten bronnen. Anderzijds is er de keuze van trefwoordensysteem, waar deze bijdrage specifiek over gaat: een thesaurus, een classificatiesysteem, of een 'vlakke' trefwoordenlijst? Elk systeem kan zelf *sui generis* opgebouwd worden of – aangepast – ontleend worden aan bestaande systemen: zo werd er voor de National Archives van het Verenigd Koninkrijk een onderwerpsthesaurus ontwikkeld (UKAT) op basis van de Unesco-thesaurus (dat de overname van een bestaand systeem echter ook problemen mee kan brengen, toont de applicatie van de Vlacc-catalogus in Archiefbank Vlaanderen). Het (naar verluidt) oudste emigratiearchief ter wereld (°1932) bevindt zich in Aalborg: de privaatrechte-



lijke instelling documenteert de Deense uitwijking naar Amerika (Henning Bender, *Det danske Udvandrerarkiv i 75 år*, (2006) 2; p. 97-100). Ondanks steun van de stad Aalborg is slechts een deel van de collectie geregistreerd (in DANPA, de Deense 'Archiefbank Vlaanderen': www.danpa.dk): een Amerikaans project moet de inventarisering vervolledigen. In een ander nummer wordt het tijdschrift *Siden Saxo* (Sedert Saxo - Saxo Grammaticus (1150-1220) schreef het historische werk *Gesta Danorum*) voorgesteld (Lars Bonger Struwe & Ole Magnus Mølbak Andersen, *Siden Saxo*, (2006) 4; p. 212). Het blad wordt sinds 1984 uitgegeven door Statens Arkiver met de bedoeling een breed publiek te bereiken met verhalen uit de Deense geschiedenis, bij voorkeur gebaseerd op documenten en illustraties uit de rijksarchieven (voor abonnement, cf. www.sidensaxo.dk).

In het Noorse luik is er een bijdrage die daarbij aansluit, rond de standaardisering van de archiefbeschrijving in het algemeen rijksarchief en de acht staatsarchieven (Torkel Thime, *Standardisering av arkivbeskrivelser*, (2006) 1; p. 28-30). Het betreft de invoer in de 'gezamenlijke catalogus' (Felleskatalogen: <www.riksarkivet.no/arkiverket/kilder/oversikt/internet/felleskatalogen>), de databank die sinds 2004 via het internet geraadpleegd kan worden, met informatie over de omvang, raadpleegbaarheid en inhoud (vaak een inventaris inclusief) van het archief, en de archiefvormer. De invoer gebeurt door de verschillende instellingen zelf en is gebaseerd op de beschrijvingen door de verschillende instituten in het databestand Asta ('Arkivsystem til alle' - Archiefsysteem voor iedereen) bestemd voor de registratie en bevraging van archiefinformatie. De invoer bleek echter op zeer verschillende wijze te zijn gebeurd; daarom wordt nu een standaardisering uitgedokterd. Overigens laten zowel Daisy als Felleskatalogen zien hoe archivariassen in verschillende landen met dezelfde 'architecturale' opgaven zitten: misschien zou meer gestructureerd internationaal overleg nuttig zijn. Een andere bijdrage in dit laatste 'nationale' luik bericht over een colloquium rond onderzoek in en met archieven; onder andere inzake archiefvormers werden de begrippen 'multiproveniensi' (meerdere gelijktijdige archiefvormers van één archief) en 'systemproveniensi' (een elektronisch bestand met meerdere gebruikers/archiefvormers) behandeld (Gro Henriksen, *Forskningsseminar i nye lokaler i Riksarkivet 4 november 2005*, (2006) 1; p. 26-27). Een volgende bijdrage verhaalt het touwtrekken rond de vestigingsplaats van het nieuwe Noorse Nationaal Pop- en Rockarchief (Maria Press, *Nasjonalt pop- og rockarkiv etableres i Norge*, (2006) 1; p. 27; er is overigens ook al een Noors archief voor jazz en een voor liederen). Het archief werd weliswaar uiteindelijk (logischerwijze) gehuisvest binnen het Institutt for Norsk Populærmusik in Oslo, waar het zal moeten samenwerken met de Nationale Bibliotheek, die veel knowhow bezit rond geluidsarchief. De auteur aarzelt echter niet expliciet een link te leggen tussen enerzijds het bijbehorende 'belevingscentrum' dat wordt opgericht in Trondheim (hoofdstad van de regio Trøndelag) en een opgelegde samenwerking met het bestaande Rock City Namsos (ook in Trøndelag) en anderzijds de thuisbasis

van de minister van Cultuur. Tenslotte is er het bericht dat de Noorse afscheidnemende algemeen rijksarchivaris John Herstad door de koning de Sint-Olavsorde verleend werd, onder meer voor zijn bijdrage tot de competentieontwikkeling inzake elektronische archieven en het baanbrekende werk voor een intergemeentelijke archiefordening (Knut Johannesen, *John Herstad tildelt kongelig orden*, (2006) 1; p. 30).

De andere rubrieken zijn beperkter in omvang. In het eerste nummer is er, na een debat rond een zuiver historisch onderwerp, een Noord-Europese sectie (2006)1; p. 33-36). Die bevat vooral bijdragen rond de eerder vermelde 'archiefpedagogie' (Eva-Marie Sahlin, *Nordisk centrum för Kulturarvpedagogik bildat*, (2006) 1; p. 35-36) en van Peter Sivervall over Document Lifecycle Management, dat ervoor moet zorgen dat documenten ook in de toekomst nog kunnen 'gelezen' worden ((2006) 1; p. 36). Tot slot volgt een afdeling 'buiten Noord-Europa' met vooral verslagen van internationale archiefcolloquia ((2006) 1; p. 37-44). In het vierde nummer wordt daarin de vorming van een virtueel rijksarchief van het Assyrische Rijk voorgesteld (Pertti Hakala, *The State Archives of Assyria*, (2006) 4; p. 210-211): alle nieuw-Assyrische teksten worden verzameld in een databestand (Corps of Neo-Assyrian (CAN)) door een internationaal project geleid vanuit Helsinki (www.helsinki.fi/science/saa).

In een volgende rubriek wordt telkens één archiefinstelling voorgesteld: in het eerste nummer is dat het Noorse Digitalarkiv (DA) (Yngve Nedrebø, *Digitalarkivet - etter 8 år*, (2006) 1; p. 45-46; de tekst is wellicht niet toevallig in het Nynorsk: het DA is gevestigd in Vestlandet, de regio waar deze minder courante Noorse standaardvorm het meest gebruikt wordt). DA is een website voor gedigitaliseerde historische bronnen, opgestart in 1998 in een samenwerking van het Statsarkiv (rijksarchief) in Bergen met het Historisch Instituut van de universiteit van die stad; het ressorteert met zijn 12 medewerkers onder Arkiverket (de Noorse Archiefdienst: voor de structuur van het Noorse archiefwezen, zie de voorgaande recensie van *Arkivmagasinet*). In het databestand wordt archief ingevoerd rond onder meer de volkstellingen, archief rond de Noorse emigranten en de parochieregisters. Er is ook een 'digitaal pension' waar, in nu al 136 'kamers', andere instellingen en personen hun databestanden kunnen inbrengen, op eigen verantwoordelijkheid wat betreft de inhoud, maar wel na redactie door het DA. Daarnaast worden ook oude en/of zeldzame boeken gedigitaliseerd. Ten slotte is er op de DA-website een 'Archiefforum' (waar vragen over DA beantwoord worden) én een 'Gebruikersforum' (waar de gebruikers zelf voor vraag en antwoord zorgen) (www.digitalarkivet.uib.no). Interessant is ook een bijdrage over de competentieontwikkeling waaraan men bij het Noorse rijksarchief moet én mag doen (Torkel Rønold Bråthen, *Hva vil vi med forskningsretten? Forskningsseminar I Riksarkivet 3*, (2006) 4; p. 173-175). Nieuw aangestelde archivariassen

moeten tijdens de eerste twee jaar een pakket vakliteratuur doornemen (35 titels van samen 2100 bladzijden) en een opgelegde archivalische onderzoeksopdracht uitvoeren. Daarnaast mogen zij (maar moeten niet) werken aan een onderzoeksproject naar keuze (bv. een administratief-historisch onderzoek van een archiefvormer of de rol van geschiedenis en archief in de samenleving of zelfs zuiver historiografische onderwerpen).

De voorlaatste rubriek in *NA* bevat recensies van archiefpublicaties, ook van buiten Noord-Europa ((2006) 1; p. 47-50). Interessant is de bespreking van een boek rond de Noors-Zweedse 'archivarissenstrijd' tijdens de eerste helft van de 20ste eeuw over de bewaarplaats van enkele grenskaarten en -traktaten, waarbij Noorse archivarissen probeerden te laveren (met niet altijd evenveel succes) tussen archivalische methodologie en nationalistische gevoelens c.q. staatspolitieke belangen (Kåre Olsen, *Proveniensprincipet i konflikt med politiske interesser*, (2006) 1; p. 48). Het thema van een archiefpublicatie van het Zweedse Rijksarchief is universeel: de discrepantie tussen het archivalische principe van eenheid van archief, d.w.z. het herkomstbeginsel, en de heel andere invalshoek van de 'verzamelaar' (bv. van handschriften of autografen): die laatste veroorzaakt wel vaak de verspreiding van delen van een archief, maar zorgt er heel soms ook voor dat alle stukken weer bij elkaar komen... (Helene Gebele, *EB-nytt. Nyheter från Riksarkivet byrå för enskilda arkiv 2005*, (2006) 1; p. 49). Interessant is de bespreking van de eerste Finse doctoraatsverhandeling in de archiefwetenschap: het betreft een studie van de documenten die gevormd worden tijdens het politionele vooronderzoek (Tytti Voutilainen, *En djupdykning i polisjär förundersökning - den första finländska doktorsavhandlingen i arkivvetenskap*, (2006) 2; p. 102-103). De nieuwe doctor (Marjo Rita Valtonen, van de Universiteit van Tampere) gebruikte het (niet onomstreden) records continuum-model van de Australiër Frank Upward om het documentbeheer te beschrijven. De recensent wijst ook op het nijpende gebrek aan terminologische eenduidigheid. Ten slotte vermelden we een interessante recensie rond persoonsarchieven (Kate Gebele, *Årsbok för Riksarkivet och Landsarkiven 2006*, (2006) 4; p. 214-215). In Zweden belandden die tot het midden van de 19de eeuw steevast in de Koninklijke Bibliotheek of een universiteitsbibliotheek (waar ze 'verzameling' of 'papieren', maar nooit 'archief' werden genoemd). Brieven zijn echter nu de talrijkst door vorsers opgevraagde documenten bij het Zweedse Rijksarchief, dat ze trouwens registreert in het databestand SVAR (www.svar.ra.se). Interessant is de paragraaf over de raadpleegbaarheid en vooral de belemmeringen ter zake, die recentelijk in vraag worden gesteld door zowel journalisten, die het principe van openbaarheid ook op persoonsarchieven wilden toepassen, als de overheid. De Zweedse regering diende in 1999 een wetsontwerp in waardoor de Staatsveiligheid een overeenkomst inzake raadpleegbaarheid tussen een overdrager en een archiefinstelling zou kunnen negeren (en dus alsnog inzage krijgen van stukken waarop een embargo rust). Het ontwerp is echter nooit wet geworden, tot grote opluchting

van de archiefwereld: de zaak roept echter fundamentele vragen op rond de maatschappelijke positie van de archivaris.

In de laatste rubriek wordt een archiefstuk afgedrukt, met wat uitleg. In het eerste nummer is dat bijvoorbeeld een document uit 1873, afkomstig uit het Zweedse Slottsarkiv (Koninklijk Archief) (Jan Brunius, *Förteckning uppå erlagd betalning til skjutskyldige...*, (2006) 1; p. 51): het illustreert het in Zweden blijkbaar lang in voege gebleven middel-eeuws gebruik dat de boeren liet opdraaien voor de kosten van de doortocht van de koning en zijn gevolg.

Samengevat kan uit deze jaargang van *Nordisk Arkivnyt* afgeleid worden dat de Noord-Europese archiefwereld veel aandacht besteedt aan de publiekswerking en aan de gevolgen van de digitale revolutie. Wie overigens graag cijfers heeft over de archiefwerking (van de rijksarchieven) in Noord-Europa, vindt in het tweede nummer een lijst (voor 2005 vergeleken met 1985, 1990, 1995, 2000 en 2004) met betrekking tot de omvang van het archief, het personeel en de leeszaal (*Nordisk Arkivstatistik 2005*, (2006) 2; p. 83-86.). (Luc Boeva).



Digitale informatie en kennismangement

Bericht voor de lezer: wie geabonneerd is op het *Journal of Library Administration* mag deze recensie overslaan, want hij of zij zal er niets nieuws in vinden. Dit boekje is immers een overdruk van Volume 46, nummer 1 van jaargang 2007 van het tijdschrift.

Samensteller Sul H. Lee, professor Library and Information Studies aan de universiteit van Oklahoma, beklemtoont in zijn voorwoord de nieuwe uitdagingen waarmee de bibliothecaris zich in de 21ste eeuw geconfronteerd ziet. En dat zet meteen de toon van het boekje. Want waar velen de digitale informatievoorziening nog altijd als een bedreiging zien, blijft Lee maar hameren op de uitdagende aspecten ervan.

Wat volgt zijn zeven artikelen over uiteenlopende onderwerpen, maar met één gemene deler: de digitale bibliotheek. Van *New webs of complexity* over Google, libraries and knowledge management tot *Scholarly work of digital libraries*. Van *Challenges for the mid-sized research library* over *Librarians of the 21st century* tot *Topography of library collections*. De meest intrigerende bijdrage is van Charles T. Cullen: *Is there a digital purgatory?* Het digitale vagevuur, als het ware.